

14.6 Hoeveel dieren per m² grasland

Als je wat weiland hebt kan je er grazers op zetten. Als het niet geregeld wordt gemaaid (om te hooien of in te kuilen) of begraasd, zal het verwilderen. Ruige onkruiden, netels, bramen... en later ook berken en andere bomen palmen het terrein in. Ook mooi, natuurlijk.

Als je er dieren op wilt zetten, hoeveel kunnen er dan op? Hoeveel m² heb je per dier nodig?

Dat is moeilijk precies te zeggen. Het is geen theoretisch wiskundig vraagstuk.

Is de **grond** vruchtbaar? Zand, leem of klei? Droog of nat? Humusrijk? Regelmatig bemest?

Staan er (veel) bomen op? Uit welke grassen en kruiden bestaat de **begroeiing**?

Het ene dier is ook het andere niet. Er zijn verschillen in rassen, **soorten** en grootte.

Zijn de dieren **drachtig**? Hebben ze jongen?

Worden ze **bijgevoederd**? Hoeveel en wat?

Worden ze (vaak) **gemolken**?

Ook belangrijk is de vraag of je van dezelfde oppervlakte ook **hooi** als wintervoer wilt of moet oogsten. Of haal of koop je dat elders?

Zorg in ieder geval dat er beschutting is tegen zon, kou en regen, dat er altijd voldoende gezond drinkwater is en dat de omheining geschikt en degelijk is.

Het is meestal een goed idee het perceel op te delen in meerdere stukken. Na het hooien kan je dan nog de resten en randen laten afgrazen, en dan de dieren **omweiden**. En na het grazen kan je een stuk 3 weken laten rusten. Die tijd heeft het gras wel nodig om te herstellen.

Voor **paarden** gaat men meestal uit van 3 paarden per hectare (= 10.000m²), dus zeker 3.000 m² per paard.

Een **pony** heeft al snel 1.000 m² nodig.

De biologische veeteelt houdt maximaal **1 rund** per halve hectare land, maar liever een koe per ongeveer 10.000 m² weidegrond. Een melkgevende koe kan wel 20 ton gras per jaar opeten. In de States rekent men 1.5 tot 2.5 acres per kop in het grasseizoen (mei-oktober) x 4.017m² is dat 6.000 tot 10.000 m².

Een perceel zou eigenlijk, afhankelijk van grootte en begrazing, niet langer dan een dag of vier moeten worden beweid. Het gras moet voldoende uitgegroeid, dus meer dan handhoog zijn.

Om de vier dagen heb je per koe tachtig tot honderd vierkante meter grasland nodig. 's Zomers is dat wel 90 kilo vers gras per dag! Voor een goede melkproductie krijgt ze daar nog krachtvoer bij.

In landen met veel ruimte en een gunstig klimaat kan gras blijven groeien, en kunnen runderen het hele jaar door groen gras blijven eten. Op onze breedtegraad is grasgebonden vee niet haalbaar.

Het is te koud met te weinig zonlicht (voor fotosynthese) om gras langer dan 6 maanden te laten groeien. En er is ruimtegebrek met 500 mensen per km². Voor een grasgebonden rund heb je onder ideale omstandigheden die wij dus niet hebben ongeveer 7.000 m² nodig.

Op 1 hectare (10.000 m²) kan je naar gelang het gras 10 tot 15 **schapen** (met lammeren) het gehele jaar door houden, dus inclusief winterhooi.

Dat is ongeveer 700 tot 1.000 vierkante meter per schaap. Zonder hooi is dus ca. 5.000 m² nodig.

Ook 15 tot 20 oeien is mits bijvoeding en omweiden om de 3 weken mogelijk.

Schapen zullen ongeveer 4 m² gras per dag per schaap eten.

Een (melk)**geit** komt met minder toe, maar eet ook zowat alle kruiden, en boomschors! En heeft een hogere en dichtere omheining nodig.

Voor begrazing wordt soms gesteld: 1 koe = 7 schapen.

Mijn **ganzen** houden ieder jaar probleemloos ongeveer 300m² per gans kort.

Voor een **kip** heb je minimaal 4 m² voornamelijk begroeide buitenruimte per kip nodig.

Begin liever met te weinig dieren, dan met te weinig voer.

Land dat een tijd niet gebruikt is zal het eerste jaar meer opbrengen. Afhankelijk van het weer kan er tussen ieder jaar nog veel verschil zijn. Als je echt gras over hebt, kan je er later nog dieren bijzetten. Als de omheining het toelaat kan je ook vb. een schaap bij de paarden zetten. Ze knagen nog plukken gras weg (rond mest) die de paarden niet meer afknabbelen.

Hoeveel **hooi** je per hectare kan oogsten hangt ook van de hierboven genoemde factoren af. Als het in (handelbare) pakjes geperst wordt kunnen die ook nog in gewicht variëren. Meestal zal een pak 18 tot 20 kilo zijn. Als het gras kniehoog gemaaid wordt moet je er zeker 120 pakken/ha van kunnen oogsten.

Jacobskruiskruid is giftig. Ook hooi met resten van Jacobskruiskruid zijn niet geschikt als veevoer.

Door kussen worden virussen overgedragen die de weerstand verminderen. Robert Lembke